

لوگ پیگار

دفاقی حکومت ووانگ وزارت و نصابی بہرہ ملک و گوں

بلوچوں اکیڈمی کوئٹہ

وگ پلگار

بشری قیوم بلوچ

کاپی حق پید ملوچی اکیڈمی

الکلیپا

بلوچی اکیڈمی. کوئٹہ

قلات پرنٹنگ پریس۔ کوئٹہ

۱۹۸۰ء

یک ہزار

محمد عارف

چھاپ کنوچ

چھاپ جاہ

سری وار

سیکو

ہیا

کتابت

چھاپ کنوچ

بن سسری بنی آدم

بن سسری بنی آدم ؑ مانا جنگل ؑ ساہ دارانی مانا یکے بولتا۔ ہرچہ کہ آیانا
جاہ و ہند نہ بوتا۔ راج و قوم نے واہند نہ بولتگاں۔ لوگانی بنی بنی ؑ واجب
بوتگاں۔

کوہ و گیابان ؑ جنگل آنی تھا چوید چری جانوراں یلہ بوتگاں۔ آیاں یک
کیسی این تندگ نزانقا۔ بری ادا بری اودا۔ ہرکس وقی وقی بوتا۔ یکجا کارش
کتا۔ یک دوی نے درو دورش نزانقا۔ مرک و آردسش نزانگ گزنگ
کہ بوتگاں گونڈیں جانورش جتا آیانی ہون و گوسش دارتگاں۔ آیاں درگ نے
ڈول ؑ پیہم نزانگ۔ ہرکجا کہ آپی دیشگش گلکو بوتا وارنگش۔

سترپوشی ؑ داستا آیاں درہجانی تاکانا کارگت۔

آہت آہتہ ایشانی دل ؑ دماگ ؑ پیہم ؑ رشن آہت۔ او ایشاں پے جانورانی
جنگ گنگ ؑ وقی ویہ پانی نے داستا دار دسنگ نے اوزار جوڑکت۔
پدا ایشاں دوسنگ یکجا کت ؑ نکاشت پانی آس درکت۔ بڑاں

سنگان بازیں لگاشگا گرمی ۽ دراحت پی گرمی ءُ آس ۽ وڑیں برمش دریا
 ءُ ایساں اولی رندا آس روک کت۔ ءُ شکار کگیں گوشانا پھت ءُ وارث
 چہ سردی ءُ ہور ءُ گوات ءُ چہ رینگن ءُ وائتا کربانی تلے گار
 ہترتاں پدا آس آرتہ ہی گارانان دتی لوگ جوڑکت۔ ایوکی ءُ رادے او
 پترگا ہم آیاں دتی پا پھدگ مذیت ۽
 دومی جنادوانی ترس ءُ بیم اشس دل ءُ ات۔ پی حاترا آیاں المی
 کہ ایوکی ءُ بدل سے پار مردم یکجا بندنت۔

بہی آدم چینی

بہی آدم چینی - ؟ بہی آدم یک راجی ساہ داری انت۔
 یکجا بوٹنگ و ہنگ آئی کرد منت۔ انسان یک دومی ءُ محتاج منت۔
 محتاجی ءُ سوب ءُ انسان گوں یک دومی ءُ لوڑو آوار بیت بندیت۔
 انسان پہ ایوکی پچ کت نہ کنت۔ آرا مال ءُ نان نکان ءُ منت
 بیت۔ آپ دتی نکادانی کنکا محتاج منت۔
 راج نے مزن کنگ ءُ بہم کنگ ءُ ہم آپ ایوکی کت نہ کنت۔

ہم آسماج منت - اے کلیں چیز انسان ء را لاچار کنت کہ آیکھا بییت ء
بقندیت -

درد و ریندگ پنجو کہ بنی آدم ء دیم روی کناں کت - تہذیب ء تمدن
آں دیم روی کت - آیاں دلیت کہ امرأ سوب ء زوال ہا سولت ء بیت
کہ مایک دومی نئے درد ء دوراں لوڑ ء ادارہ بیاں -

راجی زند

پنجو کہ ما پیش ء گشت کہ بنی آدم یک راجی ساہ دارے - لوڑاوری
زندگ آئی کرد منت - پی حاترا بنی آدم چہ جنگل کوہ ء گیابان دراہت - ء دیم
پہ میدان آں دات - ہر کجا کہ آیاں آپ دلیت ہودا بہت - آپ کہ جلاہ
بوت شموالڈت وگ جاہ نئے درگیگاشاں -

پہ شب جاہ ء روجا بولنگا ہم آیاں خیرندیت - آیاں پنہیں جاہ کورگہت
ادرا سالانہ سال آپ بییت - پدا آیاں ہودا نشت جاگہ کت - پہ ہوا ء پائے
ریننگ نئے داستا آیاں پہ وتا لوگ بست -

کشم کشم بوت ء شتاں - جنگل جناور بزاں گوک ء پس، اُشتر ء اسپانا لاکت

ہو گئی تھی۔ داشت۔
 میدان آنا سات کت پہ و تاکشار کت۔ ڈنگار ء ہلک بوڑ کت۔ بھی وڑا
 آ لوڑ ء اوار برتاں۔
 ساریا چار لوگ پدا بھی چار لوگ میتنگ ء بوڑ بوت۔ پدا بلاہیں شار بوڑ
 کت۔ بھی وڑا آ لوڑ ء اوار برتاں۔
 ساریا چار لوگ پدا بھی چار لوگ میتنگ ء بوڑ بوت۔ پدا بلاہیں شار بوڑ بوت۔
 اے وڑا آراجی داحند بوتان۔ دود ریڈگ اش دیا روان کناں کت۔

لوگ ء دارگ ہر ڈول ء سر ائنت

لوگ ءے دارگ یک مزین کارے۔ آئی دارگ ہر دو ڈول ء سر ائنت۔ لوگ
 ءے یک ڈول ءے داشت نہ کنت۔ ہر دو ڈول ءے چہ قلب مرد ءے جنین ئنت۔ نہ
 ایو کا مرد لوگ ءے داشت کنت نہ ایو کا جنین۔
 لوگ ءے بن پد ءے مرد ءے جنین ایر کنت۔ ایو کا یک اسوے ءے آوق لوگ ءے
 داشت کنت ءے زندش کامیاب بیت۔
 مرد ءے جنین ءے رایک دومی ءے نزوریان سنگگ لوئیت۔ اے ڈول ءے ہر

دو یک دومی نے چیم ء ازت دار بنت۔

لہبت قربانی ء یکنوی ہنچیں پھیرے انت کر آیان بنیاد ء اے تاکہ دام
مانیت۔ آشپ تارویج یکجا انت۔ ہڑ ء جنگ ہر لوگ ءے تہا ہ۔۔۔ دختی
شٹایک دومی نے یک نزدیکی نے سرا زہر گہرت۔ ء ہی ساحت ء وقت دہاگئے
تہا آئی یک ٹوہیں شری ء بیارت تر شمارا معلوم بیت۔ کہ آشری نے دیسا
ء نسخ بھی نہ منت۔ پدا شنا گندشت کر شے دل گرت یک دومی ء ہما دطن
ء سات بیت۔ اگاں چشم بیت تر شے لوگ ءے حالت پنج بر ہراب نہ
بیت۔ پہل کنگ ء معانی رانگ مرد ء جنین ءے زنبے یک اسول ء
بیت۔ جنین ءے واستا اے بہر المی منت۔ جنین ءے را ہر حال ءے سگ
د سینہ ببیت۔

جنین ءے حد ء زیات پھرائش، رگ ءے بد حالی ءے شگان، وقت
لوگ ءے وقت ماس و پسان مستری ءے لاکور۔ مزن مری ہنچیں بہر انت کر
مرد ءے را چہ جنین ءے دل سیا کنت۔

ہی وڑا مرد جنین ءے پس ءے ماسانی شرف ءے بکنت چہ لوگ کر بے پرداہ
بیت۔ شپ تا روچ سگت ءے بیلانی نان ءے ورد ءے ڈسگٹ بیت اے

بچیں بہر انت کہ آریا جنین پسند نہ کنت۔

نوں بایہ انت کہ ہر دو یک دومی سے دل سے حلال بزانست و آیان
خانزا بکنت۔ دختی ہر دو کاں یک دومی سے رزائے خلات و کاری کت کہ
دومی آرا دوست مہیت۔ تہ دومی آرا ایک سگ و سبر بہیت کہ آپر گشت
دگہ دختی آرا ہی بہر و پ ہرانی سر پ بکت۔

مرد جنین سے مردمانی انت و بکنت جنن مردے مردمانی۔ اے وڑا
ہر دو کاں دل و یک دومی سے انت بہیت۔ و آریا رگ سے حالت شہر بہیت۔
ہی وڑا مرد و جنین سے نیام و تپاک لوہیت۔ ابید اش تپاک و کار شہر
ہنت۔ تپاک سے متلب ذہن و ہم رنگی مرد و جنین سے نیام و خیال و ہم رنگی
ہوت۔ تر آ لوگ و تبا دشی سے دور باری بہیت۔

لوگ و تہازگ ہم کاہاں۔ نوں بائہ سنت۔ کہ مرد چہ لوگ و دز بہیت
و نہ جنین دتی کنگی کار و پیلو کنگ و دیم و تاب ہنت۔

مردے دزی سے متلب ایش سنت کہ آچہ لوگ و دتارا بے چکار بکنت۔
دگ و ہرج و مرج سے نیگا دگوش کم ہنت۔

اگاں پکاری ۱۰۰۰ ہزار روپی بہیت۔ پ لوگ سے ہرج سے دوسد روپی

دنت۔ کہ جنین بھی دو سہریں روپی آن تان تہوگیں ماہ و بارت۔

زہنگانی دانگ و ہرج و مرج ہم بھی دو سہریں روپی آن تھا منت۔
ایشان ابید رگ نے تھا دگ چیزان ہم بھی دو سہریں روپی آن تھا منت۔
ایشان ابید لوگ نے تھا دگ چیزان ہم عزت بیت۔ بے آرا پرداہ نیست۔
لے وڑا جنین دل سیاہ بیت روت۔ دو سہریں روپی آن اکاں آپ نے دیا
ہرج پکنت تر زہنگانی دانگ روت۔ اکاں پہ زہنگاں ہرج پکنت۔ تو ہنیر لاپ
کے بینت۔ امرے اے بیت کہ ہر روہج جگ و جیروہ بیت۔

انجو باز براں جنین لوگ نے پرداہ و ندریت۔ اکاں پیہ۔ ببیت آنجو
پہو آپ نے گا ہرج کنت۔ ماہ نے ملاں بوہگ و چہ پکار۔ و گیش رام کنت۔
نون مرد و جنین ہر درکانا باند منت کہ آوتی لوگ نے دارگ و پکار کنگا دق وتی
جاگہاں دق وتی کنگی کاراں پور و بکنت۔ لوگ ہر درکان منت۔ آلی پکار کنگ و دارگ
و ہر درکانی پاندگ منت۔

مرد و جنین دق لوگ نے شرکنگ و دارگ و یک دومی نے سلا و شورانی
ھیال و بکنت۔ اسے وڑا یک دومی و چہ یک دومی و گلہ نہ بیت۔ و آتی رگ نے
تھا دس و دس و دش حال بنت۔

لوگ ء راج

انسان نے چکار گوں لوگ ء راج ہر دوکان مُنت۔

لوگ نے تھا آئی چکار گوں ماس ء پس براس ء گہار ء گوں زبکاں مُنت

راج ء تھا گوں دوست ء آزیز دستگت ء بیل ء گوں ہمالگیاں مُنت۔

لوگ نے تھا گوں مزین ء کسان آں چکار داریت۔ مسترین آئی تھا اول درجہ

ماس ء پسان مُنت۔ آیانی ازت کنگ ء ادب کنگ اتے سرا الہی انت۔ اللہ

تعالیٰ دئی قرآن نے تھا گوشت! ماس ء پساں اُن ہم کمن۔

اللہ تعالیٰ گشتیت جنت ماس ء پسان دسید ء ریت۔

بزاں تو آیانی فرمانبرداری کت تو جنت ء روے۔ اگاں نافرمانی کت تو

تئی جاگہ دوزخ مُنت۔

زہگ

ماس ء پس نے ازت کنگ ہر زہگے سرا الہی انت۔

زہگ سب بلا کہ پاد کیت۔ ماس ء پساں سلام جنت۔ لوگ نے تھے

پاگردی حالت اولسی بییت۔ نرمی ء گوں کار گرگ بییت۔ زیات سچی کنگ

میت ہما کہ زہگ ء ماس پساں مترسیت ماس ء پس ء ترس آئی دل ء میت۔ بکن ماس ء
 پس نے انت دما بت بہیت۔ سوح ء سلاح نے ضرورت ء بکچیت۔
 بے ترس ء لرز ء ماس پساں چہ سلاح گت پکنت۔

لوگ نے ہر کار ء بارے تہا زہگان لوڑ بدے گوں۔ تاکہ زہگ آئی تہا
 وقی سرا بیسہ پیدا بہیت ء آوقی دل ء بزانت۔ کہ ماہم لوگ ء مزین
 ان۔

ذکر ء چاکرانی دیما زہگ آنا بہر دیگ میت۔ اسے دڑا زہگ۔ دل ء
 کنت۔ زہگ آرا ہم بائد منت کہ وقی ماس ء پساں گھنے وار ء منت۔
 چکلیں زہگ یمب نے سرا لوگ ء بیانت۔ آیانا دیر برت تو وقی ماس
 ء پساں پیسرا مال بدینت۔ ء دیر ء آنگ نے سو ب ء بگوشنت تمان کے
 ماس ء پس نے ادب ء خاترا بکنت۔ ماس ء پساں دیما کندگ ء تو ارا پہ
 کاس پکنت۔ چہ مد ء زیات لگوزنت۔ آیانی دیما پا داں پچک مر دینت
 ء سگریٹ پکشت۔ پرچہ ہر ماس ء پساں بے ادبی بیت۔

زہگ سرپ ہما مردمانی گوں سیادی ء دوستی پکنت۔ ہما مردم کہ پس
 ء ماسان ء دوست منت۔ آیانی انت ء ادب کنگ شرب دیگ زہگانی

زنگ آنا باہر منت کر لے گپ نے خیالی بیٹ کو آوق عاجاں آن پس
 عو ماس نے گشاداں چہ زیات کنت۔

جنین پک لوگ نے کارامات نے دست عو بک پکنت۔ عو وری کاراں
 بچک وقی پس نے کرپت عو بک پکنت۔

براس عو گہار = لوگ درتہا براس عو گہار ہم کانت۔ براس عو گہار عو نیامتا

مہر و دوستی۔ ادب الہی نہیں چیزانت۔

کتری براس عو گہار مستر نیانی فرمانبرداری عو ادب عو پکنت۔

مستری کستریانی گروں نرمی پکنت۔ جوڑہ براس عو گہار نے نہا ریس عو دیم
 و درگے پیدائشی تور عو مان منت۔

ماس عو پس عو لوگ نے تہا ریس عو جوڑہ عو پیش کاری عو حدے نیگا روگا

میلنت۔ ریس اگان چہ حد عو بگوازیت تا آکینگا عو حد عو مہر بیت۔ تو براس

عو گہار نے نیانا ہر وہا جیڑہ بیت۔ اے ورا ماس عو پس عو لوگ نے تہ

ایدگہ مستری بے آرام بنت۔ اے ہبر عو آیانی دل سک پردہ بیت۔

ماس ء پسن وقی زبگان نیا ماریم ء روگے جزوہ ء پے مشری کارے یوگا
 برگ ء پنت ء برنیت - ادا ماس ء پسانا بامد منت کہ چہ وقی بہراں ہنہ
 درا مکننت کہ اکجام زبگ ء زیات پسند کنت - بلکن آکلین زبگان یک چم ء
 بچادنت -

براس آنا بامد منت کہ آوقی کترین ء مترین گہارانی ازت ء مازا
 پکننت -

بھی وڑا گہارانا بامد منت براسانی ازت ء فرما بہرہاری ء پکننت براسانی
 کارا ہر دہدا بکننت - آیانی ہر چیزے حیال ء چارنت - چے کہ آھیال ہر چسانی
 بییت - یادرگ نے براسانی ولان ء چہ دتا پچ نارزا مکننت - براسانی منومان
 آن بینت - تاکہ براسانی دل چہ آیال دس بییت - آیانی دل ء گہارانی ازت
 گیش بییت -

راج و ہمایہ - راج ء تھا ہمایگ ء امراہ ہم کانیت - چہ سیاد ء
 آرنہ ء - ہمایگ نے حک ء درجہ مٹر منت -

دابہ محمد صلی اللہ علیہ وسلم ء ہمایگ نے حک ء باردا زور پر داتا -

یک حدیث دے تہا واہر گشتیت کہ حضرت جبرائیل علیہ السلام منیٰ آراحت
 و ہما نگ نے باروا پنت - دیگا لگت - حضرت جبرائیل علیہ السلام تاہما
 ویر و پنت دیگا ات - من و ترست کہ نون آہما لگاں میراث نے تہا
 شریک دار مکت -

اللہ نے حدیث و معلوم بیت کہ اللہ تعالیٰ نے نزدیک و ہما نگ نے
 درجہ چٹکا مزن ننت -

واہر رسول خدا نے یک دگ حدیث و کہ اگاں تو یک پس و سرمب
 بگرادے وق ہما نگ نے باہی رہرا و دیم بے -

بزاں تو وق لوگ و برج و گوشت پکنے یا پس سرمب و وق ہما نگ
 و پوج بے ہیاں کن - اگاں شما آیانا چیز سی دات مکنیت تو آیانا سو کو مدارت
 آیانی دیا چشیں چیر موارت کہ آیانا سریت - انکس بان بیت - اسے چیز
 باروا ہم واہر نے یک حدیث و انت - کہ اگاں تو چیز و ورے و ہما نگ
 دیگ نہ لوٹے تو آ چیز نے پرتساں کنڈ پکن - تاکہ آیانی چم مگپیت -

نون ہما نگ نے خدمت نے باردا چیز سی گشاں - ہما نگ نے خدمت
 گنگ و آن کار و آگ ہر مسلمان نے سرا الی انت -

ہسائنگ ناجور بیٹ یا لنگر بیٹ ترا خبر بیٹ ترے تھی سلمان
 منت - خدا ہم اے بہر و دش نہ بیت -

اگاں تھی ہسائنگ ناجور بیٹ ترا باندہ منت کہ تو ساعت ساعت و
 آئی حال و بگر - کہ آراچے کار انت - آئی ہیال داری (تیار داری) و پکن
 ہیال دارو و درمان بگر - ڈاکسرو حکیم پمائی پکن - آئی زہنگانی ہیال داری
 و بکن - آیان نان و درگ ٹے بندو بوج و بکن - کہ آیا نامہ زامت مہیت -
 دومی بہر ایش کہ اگاں تھی ہسائنگ ناجور بٹ تو دن لوگ و ریڈیو سکا
 بکن کہ آئی آرام خراب بیت - اگاں تو اے گیانی ہیال و بلارے تو تھی
 ہسائنگ نے دل پر تو چنکس دش بیت - آئی دل و تھی اذت و مہر گیش بیت -
 اے بہر باز گندگا کیت کہ تھی زہگ و ہسائنگ نے زہگ چیز ہی نے
 سرا یا گوازی نے سرا مٹنت شاہم مستریں زہنگان ناوشی و سرا لٹ کٹکال
 منت - یک دومی و جنگ کیت - بے ادا شاہنگاٹ اوداشے زہگ
 ش انت و گوازی و انت - ادا شاہی گندیں بہرے سراہون و ہون
 پیکان کنگاٹ بلوہا و یک بل و است - کہ -

ماس پس رہیت پہ تاملی - زہگ رہیت پہ گوازی -

زنگ ہر کس و یادتی دوست انت۔ بے زہگان سراستریناں جنگ

و بیڑہ شریں بہری نہ انت۔ زنگ با ستریناں چہ کارا کائنات۔

زنگ زنگ دتی کارا دت بزائنات۔ مسترین آیانی کارے تہا کارم

گرفت اگاں زنگ زنگ مرنت تو شمارا ہائمنت کہ جنگے بے بدہ دتی زنگ

سرچہ بکنت کہ آدرگ زنگ شے براس و گہار مننت۔ و براس و گہار نہ

مرنت۔ ہی دوتا ہسانگے زہگان توار کین و پنت اش بدے کہ پہ

دوستی گوازی بکنت یک دوی نے گوں مرنت۔ مرٹ و جنگ شیریں زنگے

کار نہ منت۔ اے وراز بگانی دل پہ یک دوی و صاف بیت۔ و آمد

آمر و جنگ نکنت۔ زنگ تاں مزن بہنت اے بہر آیانی دل و ندیت۔

اگاں تو اے بہر و کئے و جنگ و مرے سرازور بدیے تو تھی زنگ مزن بہنت

ہی وڑیں جنگو بہنت پدا آوتی زہگان سراسر و جنگ کناں۔ و اے گندگیں

سلسلہ و روان دارنت ہیر گیری نے یک نہ کشتگیں سلسلہ و روان بیت۔

گشت کہ دریکے و ہسانگ ماس و گہار مننت۔ بزاں ماس و گہار

یا پس ہر جاگ گون نہ بہنت ہی ہسانگ مومے کارا کائنات۔ پیشا آماس و

گہار مننت۔ ذی اگاں مردم گر ہایاں شری بکنت آشری نے مزا گندی

ہر کس آئی ازت و کنت - آئی نام و پیر برائی گزرت - سمنتی و سوری و دوق
 ساه و پرمہائی دینت - بے اگاں بدیں انسان و بہیت تہ آرا پرج جاگہ جاگہ
 نہایت ہر کس گشیت کہ دور تر بردت شتر تہ نرت - او آئی نام ہر وہا پ
 بدی گرگ بیت -

ہما نگ مے گم و دشیاں لوڑ ہو - ہما نگ و پیر بیاہر مجن - آئی آبادی
 و گل بکن و ش بکو -

آئی راز و بہیت گپ و بہیت پچبر و ردا مجنی - دوق پت و کار کھائین
 ہما چیز و کہ تو پ و تا شرنانے یا ترا دوست بیت ہما چیز و پ و دوق ہما نگ
 و دوست بکن - گزرتی جوانی و شری ہما درست بیت -

بھی ردا راج مے ہما سیاد و آریز ہم کائیت -

سیادانی ازت کنگ ادب کنگ دق ماس پس مے ازت کنگے برابر و

منت - مردم ہر وہا سیار و آریزانی کار و بہیت - آیانی گم و گوار و آیانی
 دشیاں و ش بہیت - آیانی ہر کھی و سوربانی و خا کار بہیت - آیانی خدمت کنگ
 ہر وہا تیار بہیت -

دوست ہم راج و سبب مردم منت - سنگت و بیلاں و ہم با منت

کہ آہتیں گمان سرا دلگوش بدنت -

اولی ہیر ایش منت کہ آدخت بے وخت دومی ء دامت بدنت بے شک

آولی دوست بدنت - بے دومی ءے لاپاریاں آن لوگ ءے حالت، آن ہمار

ہر نان و نکان نے حال ء دیم بیارنت - رخت ءے سرا آن لوگ ء بدنت

ہر دہرا آرا جنجال کننت -

اگاں تو آن دل دوست ءے تو دوق دوستی ءے پیش وارگ ء انکالم

ء مرر کہ دومی ءے سرا گرانیں بار ء بے - وق دوستی ءے پہ جوانی ہزار

دوستی ءے دے ء پھیاں بزبان -

ایش نہ کہ تو وخت بے دخت آن لوگ ءے روئے - اگاں یک روپی

تھی دیم ء چیز ء کم بدنت تو آرا شکان بجنے یا تو نماز کنے یا حد ءے چھی زیات

فرمائش پکنے ءے اے گپ ءے ہمارے کہ سنگت یک گریب انت - آتی ءے

انکا فرمائشاں پورا کنگ ءے وس ءے انت -

اے ہنچیں ہیر انت کہ یک دومی ءے راشہ یک دومی ءے بدول کننت ہی

حاشہ اے دڑیں ہیراں مردم و ترابے رکینت -

سنگت آنی نیام ءے گونڈیں گونڈیں ٹکی ءے دیگ ہر دوکانی دوستی ءے زیات

کنت - سنگت ہمانت کر سر شہ و گندگ و تھی کارا بیت - آن دل و تھی دستا
 لدا برنگے جوڑہ و دواگ بیت -

کسی نے گرن و دوست برنگ یا کسی و را دوست جوڑ گنگ انکس
 گرانیں بہری نہ منت - بے دل و رستی و دارگ - ہر سحقی و سوریا سنگت
 کارا ایک مزین پگے انت - اسے کاراں ہر کس پہ دیم کرت نہ کنت -
 دوستی پنہی چیزیا کرتی اچھکیں بدیں بہر تھی پت و گار کنت - تھی دوست
 دل و گران کنت - تو لوٹے کرتی دوستی دالم و بوشتی - تو دتی دوست
 ہر رازے بہ دار اکاں سنگت نے یک گپی و دل نارزا بوت تو لے
 بہر و ولا کن - سنگت نے ہر درد و دوران شریک ہو - دختہ آرا تھی
 کار پکییت تو پہ دتی دوستی نے ماترا دتی ہر چیز و سد کہ کن -

لوگ پلکار پاکی

پلکارنے مانا بڑا پاک و صاف بونگ - صفائی اللہ
 تعالیٰ و را دوست بیت - اللہ تعالیٰ و دتی قرآن و تہا باز جاگہاں صفائی
 سزا زود پہ داتا - اللہ تعالیٰ نے جنت پاک سنت - پیشا پاک و صفائیں لوگ و مردم و پیشد
 کنت داجہ رسول خدائے یک مدین و صفائی نیم ایمان منت -

پنگاری یک مزین عبادت ہے۔

نوں ما بچارن کہ چہ پنگاری ء مارا چکے پانڈگ رسیت ۔ چہ پنگاری ء اے
 مڈا ء رسول دس بنت ۔ دومی ایدگ مردم مارا دوست دارنت ء شریکت
 پنگاری ء چہ سے جند سبک سبک بیت ء لوگ روژنا روژنا گند کایت ۔ پنگاری
 جان جوڑی منت ۔ مارک سفابین لوگ سات ببیت ۔ ناجوڑی چہ نے کرے
 نہ گوڑیت ۔

اگاں مئے جند بیگارو لوگ سہل تہ ادا نا دراہی جاگہ کنت ۔ اداگاں ناجوڑی
 یک گشتاں جاگہ پکنت اکر پدا یل نہ کنت ۔ بزاں مادت نادوشی آرا لوٹت ۔
 ایٹی اکر ء گورے مردمانی سراہم کپیت ۔ اگاں مانا جوڑی انا مئے ممالک
 سرا ایٹی اثر کپیت ۔ اگاں آئے لوگ ء بردت ء بیت یا چیزے کے کار
 آرا ببیت تو ناجوڑی کے کرک آراہم لگنت ء آہم نادراج بیت ۔

نادوشی مئے سورت ء تو چہ دگنیائے ایدگ مردم آں جتا بے ۔ کسی نے
 لوگ ء شت ء اہت نہ کئے ۔ وقی ہمسر آنی تہا نشت ء پاداحت نہ کئے ۔
 اے سورت ء قودت چہ وقی زند ء بیزار بے ۔

اگاں تو لوٹے کرتی جند ء تھی لوگ پنگار ببیت تو اے بہراں وقی ملا

بدار۔ لوگ مزین بیہیت یا کسان۔ ہر دو سوتماں آپنگار کنگ رویت۔ لوگ
 پہ مزین و کسان مپار کہ اگاں لوگ مزین منت۔ صفا بوت کنت۔ آن کسان نت
 سات بوت نہ کنت۔ باید منت کہ ذالیول و تی لوگ نہ ہنفر پہ سمبہینی و چیزاں
 ایر پکنت کہ یک چیزاں انگر آنگر بہیت۔ ہر کوٹوئے تھا سرپ ضرورت نے
 ڈول و چیزاں ایر پکنت۔ ایش نہ کہ یک مانہ تھا ہزار و یک وریں چیز
 ایر انت۔ بازیں چیز و چہ بان تھا بیہ۔ روژنائی کم کیت۔ گوات و ہم گوزگا
 جاگہ برت۔ بان و تھا گوات و روژنائی ہر دوکانی آگہ المی منت۔ اگاں
 روژنائی و گوات بہیت تو بان و تھا یک و روچ و بد بولن پیدا بہیت۔
 و چہ بڑ و مردم نادراج بہیت۔

بان و تھا ہر چیز پہ ڈول ایر بہیت۔ اگاں تو یک چیزاں چست بکنے
 آچیز و پیدا ہما جاگہ ایر بکن۔ اے نہ کہ چیز و ر رت۔ پدا بان نے نیام
 و دور دات رگ ہر رتج سوب و بیگاہ روپگ رویت۔ براندہ شو رگ و
 صفا کنگ رویت۔

گذر و گسٹو ہیں مین وے تھا بکن۔ مین کہ چہ کچہ ما پڑ بوت۔ یشاں
 بروچ لوگ و دور دور ہدے۔ اے خیال بہیت کہ ہمالگ نے وئے اپیل

خیر دور بییت -

مکک ، ہشک ، دُلکان جاگہ گندگ ءِ ڈیر ننت - اگاں گند لوگ

نزیک ءِ بییت تریشک ءِ مکک لوگ نے تبا نندگما نیلنت - شانا

مکک ءِ ہشک مردم نے دشمن ننت - لوگ نے تہہ کہ چہ مکک ءِ ہشک

ءِ پڑوت تو پکاری ءِ راج پانگ نبیت - توہرچوں لوگ ءِ پکار بکنے - بے مکک ءِ ہشک

بوت آلوگ پکار نبیت - پیشا کوشنت بییت - کہ گندگ چہ لوگ ءِ دور دور ویک بہنت

ترا اگاں دتی جنہ ءِ دتی لوگ ءِ پکاری نے خیال بییت تو دوری -

پکار نے ہم خیال ءِ بہار - چش مبییت کہ تو گئے منی لوگ صان بییت

دومی نے مبییت - ہی حاترا تو دتی گند ءِ گشاں دومی نے - لوگ نے

دے - اے دشا دومی مردم نے دل مشہ تو ہراب بییت اے گب

دتی دل ءِ داریت ءِ دتی گندگ آن تی لوگ نے دپا دور دنت -

بہرے سرا مزین جگ و جیڑہ پار کیت -

اے شری بہرے نہ ننت - اگاں یک مردمی پکاری داگ

تو آرا دومی نے یگار بوگ ہم دوست نبیت - آ لویت کہ آن پیا

مردم نے لوگ ءِ جاگہ ہم صان ءِ پکار بییت -

شری مردم ہماٹت کہ وقی پنگار و بکنت و دوی نے پنگار و بکنت۔

سیہی بہر ایش کہ لوگ ہما سورت و پنگار بیت کہ تہی لوگ نے تہی

تہی چیز و ڈول بہنت۔ درگ پر ٹمب و یکجا بہیت درگ نے ساعت

یک ٹوہی پر زونگ و دسترخوان اچیر گنگبگ بہیت۔ مزن و کسان وقی

تہاں پشورنت و نان و درگ و یا درگ چیزے درگ و بنا بکنت۔

گ ہس بوت پر زونگ و پچند و آل ہاگہا ایر کین و نے جاگہا

و پ و صفا کین تا کہ نان و پچند منڈ و یا درگ پلست موسی کپیت۔ جاگہ

بکار بہیت و مکسک توج بہنت۔

زہگان اے درٹا صیل بدے۔ کہ زہگی آرانان و دستا آ کند و نشتا۔

گائنت۔ درمی زہگ بان نے دپانتتا درگائنت۔ بوج و باچان دور

ان ٹنت۔ آپ ریچگا ٹنت۔ اے درٹا ہم تو وقی لوگ و پنگار کت

کنے۔ شپ تا روہج تو زہگ آنی سماہ کار بوت کنے۔ نہ اے مک

آزکان صاف کت کنے۔ یک مکی و نشت و دارت ترا یکہ جنجالی دیبائنت

تہی ایکہ دخت ہراب بوت کنت۔

ہی رزان کہ تو آیان تہا درگ وارت۔ آیاں درگ و رند پشور ایر کن۔

اے نہ کہ رزان گوں چہر پیاں کپتگاں ءُ شپ ءُ تو پرا ہے دیگاری ایرانان
 بوڑے۔ اے دڑا مردم نے دل ناں ہم نیئت۔ ءُ تاجوڑی ہم پیدا بیت۔
 خاترا ہر دہدا کہ تو درگی وارت۔ رزانان ہما ساست ءُ پشو دمانان

بان = اے بوت درگ ماپدا بانانی ینمگا کائن۔ ہر ماہ نے سرا کرہ بان
 سامان کشگ بینت ءُ چندگ بینت۔ دیوالانی سرا رپگ ءُ کونٹ چندگ
 بینت تاکہ موکو آنی کدرا م ءُ روت ءُ کمنز در۔ بیائنت۔ تاک ءُ درگ
 شودگ بینت۔ اگاں آپ یگش بوت دتوبان نے تہہ ہم شودگ بینت
 اے دڑا تئی لوگ ہر دہدا صغا بیت۔ ءُ سامان ہم پلکار بیت۔ پرچو کہ
 دومی سورت ءُ زونک ءُ مشک پاد ءُ غالی آن درنت ءُ ہراب کنت
 سامان ہر دہدا یکن جاگہ ءُ ایر کنگا خراب بنت۔

مردم ہر چیز نے کہ پلکار ءُ بکنت۔ آپ چیز تاں دھدی جوان مانیت۔
 پلکار پنچیں پیزی کہ اگاں تو یک زہگی آرا پلکار کئے۔ آزہگ وقی جوں
 تہادت کرٹاں کنت ردت ءُ کاپد اے بیت کہ آتاں باز روچ ءُ زندگ
 نیئت ءُ مریت۔ ہے دڑا سامان ءُ ایدگ چیز منت۔ اگاں تو صافش

پنگارشن مکنے تہ آدیرمان بوت نہ کنت . فال ء نپاد ء بہیت . شک ء
 رُکک ء ورنٹ علاس ء کنت . ہر چیز ء را پنگار کنگ لوثیت بخاری
 ء پوش ء کٹ پوش آہر دو سے روح ء سرا بدل کنگ بہیت . چونہ
 کہ ماہان ماہ بگوزیت . کٹ پوش ء بخاری پوش یا مینز پوش ہمیکس چل ء
 لیگار ء بہنت کہ کس مزانت ء کہ اے اسپتیں گدھی یا ملیشی گدھی ہاں
 دگہ ہبری اگاں انکا مینز پوش ء کٹ پوش نہ بوت تو ہر روح یکی بدل
 بکنے . بے اگاں یکی بہیت تو آرا مردم ہر دو سے روح ءے سراسشت کنت
 ء پنگار کت کنت .

ہی وڈرا کونٹانی پنگاری ء بکن کہ آیان چیزے ٹپ مہ لگیت . پرتیکم ٹپ
 دور نیانیت . ء کونٹ ء فال بی براہ بنت . اگاں آیاں بشودے ہم آپرا
 ہا نکیں فال نہ بنت .

یک دگہ ہبری کہ کمرہ ءے تہا کم آچی کم چیز بہنت . ایشی نہ کہ تیرگیں
 دیوالانی سرا بزاں چاریں نیمگا رنگ رنگیں فوٹو بتایا رزان سارتا . اے وڈ
 ہم جوان نہ منت . اے کلیں چیز صفان او پنگار لوٹان . دومی کہ انکہ چیز
 ہر دہرا چست ء ایر ء کرت نہ کتے . سادگی جوان منت . انکا براہ

سادگی نے تھا است - دگر چیز سے تھا نیست - بان نے تھا ہمیںکہ سامان مان
 بکن کر آئی براہ بنت - نہ یک پار گیا آرا دکان جوڑ مکن ء نہ یک پار گیا
 آرا خالی بکن -

مبده قوں ماکائیں خامیس بان نے نیمگاکہ اودا کنور کنگ بیت بزان
 متیج یا مبده -

مبده مزن بیت یا کسان اودا گوات ء روژنائی نے راہ المی بیت
 مبده نے صاف دارگ پہ ایڈگ لوگ ء باناں گیش ترنت - مبده روکار کہ پہ
 بزانی بیت کنورے سامان ء آیانی ایر کنگے جاگ شربیت گڑا مردم بازی کھڑے
 کنگا ہم دم نہ بارت -

متیج نے تھا اے گیانی هیال کنگ باز المی منت -

ہر متیج نے تھا کار کنگے سے جاگ بنت بزاں اولی کنور جوڑ کنگے جاگ
 دومی کنور گراڈگ نے جاگ -

سیمی ایران ء موزان صاف کنگ ء شوڈگ نے جاگہ اکاں مبده نے تھا
 اسے سے این جاگہانی بندو بوج بیت تو گڑا کنور جوڑ کنگا مردم ء بوج دست

ذہبیت - ڈ مردم پ وشنی ڈ آسان لے سہرا کنور تیار کت کت۔

چھیڑاں مردم ہما ڈڑا ایر بکنت کہ ہما ڈڑ حاجت انت۔ اسے ڈڑا مردم ڈڑا
آسان پکیت چش کہ بزاں آرت ڈ برنج لے ڈڑی، پاتو سہزی آں ایٹاں تیار کنگے
جاگے تریکا ایر بیت۔

دومی دیگ ڈ مہنگ۔ معانی ڈڑی ڈ متالی آں گراگ لے جاگے نزدیک
ڈ ایر بکن۔ سیسی ہی رزان کہ تہائش درگ وراں بزاں متالی جگ ڈ گلاس
ایٹاں بزا پائی لے سہرایا جالی لے تہا ایر کنگ بنت۔ پرچہ کہ ایٹاں کار ایند
پکیت۔

ایٹاں ابیدیک ٹین ڈ پ گند ڈ گس لے واسا کنڈ ڈ ایر کنگ بہیت
کہ ہر بوج ڈ برج ڈ بیت ہمیشی تہا مان کنگ بہیت۔

متنج لے تہا دگ یک چیز باز المی ٹنت۔ آٹنت کباٹ۔ داماری آیا
کباں کباٹ نہ یوت تا پائی منور بہیت۔ پرچہ کہ ایٹاں سہرا سامان ایر کنگ بنت۔
سے دشا مردم آرا زیات زامت نہ بیت۔ ڈ مردم پ سامان آں ادا اودا
ک ڈ تاہج نہ کنت۔

کباٹ چارہنج خانہی ڈ بہیت۔ ساماں آں مردم پ اسے ڈول ڈ ایر پکنت۔

پھیرسی این خانہ ہاں مردم گرانیں چیزاں ایر بکنت -

نیام ئے خانہ ہاں ہے سامان ء چیز بکنت کہ ہر روج آیان ضرورت پکیت
بُزئے خانہ ہاں ہاں سامان ایر کنگ بکنت کہ وحدی وحدی آیان ضرورت
پکیت کباٹ سامان ء کج و کماں ء بییت - پر سامان آن متر مبییت ء
کتر بییت -

اے درڑا تھی سامان آن پنگاری ہم بییت اد اے سامان پُشت و پردش
ء ش بخت -

متیج ئے تھا مردم ہاں سامان آن ایر بکنت کہ آیان ضرورت منت - وگہ پانگ
ایں چیز آن تھا ایر کنگ مبییت ء نہ امبارئے سامان متیج ئے تھا ایر کنگ
بکنت - بازیں سامان آن ایر کنگا تو وقتی مبدہ ئے صفائی ء پنگاری ء کت نہ کنے
تو اگاں روٹے کہ تھی مبدہ ہر و صفا بییت کہ بییت یا تو وقتی سامان ء
چیزاں پنگاری ء لوستے تو اہ ہبراں وقتی دل ء بار -

ادلی ہبرایش منت - کہ اگاں تو درد ء تیار ء ہلاس کت - تو رزان آن
پاشود ء ایر کن - پرچہ کہ لیگاریں رزاں کن درٹے تمام ء ہراب کنت ء
دومی اے تا جوڑی ئے سوب بنت -

دو بہرائیل کہ آرت۔ شیر بیک نے رزان ء کہ ہر دھدا صاف کھلی
 بہیت۔ آیاں چہ آپ ء پُر کن۔ آیاں گن، ٹکیں آرت ء شیر گرمی آپ صاف
 ن۔ گرن چا تر یا فلک نے ء کتہ شس۔ پرچہ کہ اسے وڑا رزان یا دیگ آن
 کہ ء چہر کتہ بنت۔ اسے کنڈان لہا پدا کرک روت۔ کرک بڑ روم ء مردم
 نادرع بیت۔

سہری یا گوشت ء بہیت آیاں پرست ء، چہ ء چباں چاریں نیمکا دور
 بلکہ تھال نے تہائش کبن۔ ء پدا حاکدان ء ٹین نے تہائش کن۔ اسے رزاتئی بُد
 دار وار روپک نہ لویت ء مسک ہم ہج نہ بنت۔ مُدہ نے دیوالاں پہ روت نے
 سیاہیاں میل۔ ہر دو ماہ نے سرا رنگ ء چون بکہن ات۔ دیوالانی کنڈاں پہ
 موکرن کلام ء میل۔ نان ورگ حلاس بوت رزان آن شردوقی وقی جاگہا ایرکن۔
 کبات نے دراز ء خانہ ماں ہر دھدا صفا کبن۔ جالی ء ہم ہر دھدا صفا کبن ء اسے
 خیال ء بار کہ نان نے مکر ء ورگ بوجھ آلی تہا بہیت۔

بپ آن ہر دہا پچ بکن دسزائش دورکن۔ نلکہ ء نالی ہم ہر دھدا صاف
 بہنت۔ نالی آن تہا کرم کش درمان ریچک بہیت۔ تاکہ کرک جاگہ کن ات۔
 مُدہ نے ڈکار بزاں فرسش ء ہر دھج پشود پرچہ کہ آپ بڑ جاہی روتہ

دُ فزس پ بے براہ بیت -

کن در دُ ورد دُ رزان آن چپے بر دیگ بییت تا نمک مکک آیان سرا
فندت اگاں یک مردم دُ اے ہیراں دتی دلی دُ بزاریت تو آن متیج پج پج
بیت - دُ آن متیج دُ سامان دُ چیز بر و ہوا پنگار بنت - دُ چہ مکک دُ ایگ
دُ لکان بان بچیت -

پہم شود

نوں ماکاں ہم شود (غسل خانہ) نئے نیمگا - ایشی پنگار دُ صنعا
کنگ ہر کھ ایگ بان دُ متیج نئے دُ ژا باز المی بنت - ہم شود روح دُ نئے تھا
دو گشتاں شودگ بینت - دُ آن تھا بے کاریں چیز مان بییت - ابید یک بانج
یک کر دُ (دوٹا) یک مگ دُ یک سماوار دُ بییت - یک تو اننگوک
بییت - صابون دانے تھا صابون دُ بییت - ایشاں ابید غسل خانہ دُ تھا دگ
پہی مان بییت - نال دُ چیز روپگ دُ شودگ بینت -

پیش در

نوں پیش در نئے باردا چیزیں گشتاں -

ت پیش در کسان بییت یا مزن صفائی دُ پنگاری ہر حال دُ رویت -

پیش درے تہا ہماوڑ ء ڈول ء پل ء درچک پکشیں کر پیش در براہ
 وار بہیت ۔ اے ڈر نہ کہ درائیں پل ء درچک ہنری کجا کشتگاں ۔ درس بنت
 کہ پل کجام سنت ۔ ہنری کجام سنت ۔ چر جنگل سے ڈنگر ء ڈوراں یکجا ہنچ بہنت ۔
 پلانی ردا جتا بکن ۔ ہنری ء در ہچاں جتا بکن ۔ اگاں پیش در کسان بوت تو
 سرپ پل بجنے ۔ پل ہم پیش درے ڈرا کشگ بہنت ۔ اگاں پیش در دراج ڈر
 سنت تو پل پر دراجیں رو ء کشگ بہنت ۔ اگاں گردنت تو پلاں پر ہما ڈول
 ء پکش کر پیش درے براہ درایت ۔

پلاں چیراں ہر روج صاف بکن ۔ دت رودیں کاہ ء بوچاں درکن ۔ آٹان
 تاک ء بے کاریں پنان ہر وہدا بجن برابر بکن ۔ گردا تئی لوگ ء پیش در براہ
 بیت ۔ اگاں پلانی چیرے صاف مکنے تو گندگس ء پڑ بیت ۔ شہ گندگس
 ء پشگ ء کک باز بنت ۔ ایشان بو ء گند ء پیش در ء تنگ نہ بیت ۔
 دق رگ ء سامانی پکاریا لوٹے تو دق لوگ پیش در ء مدام صاف ہار ۔

